

Amasra ve Amasralı Semavi Eyice Üzerine Bir Araştırma-İnceleme

A Research-Study On Amasra and Amasralı Semavi Eyice

Sema Doğan¹

Öz

Bartın'ın bir ilçesi olan Amasra İlkçağdan itibaren günümüze kadar Roma, Bizans, Ceneviz ve Osmanlı dönemlerinde var olmuş bir liman kasabasıdır. Tabiat örtüsünün zenginliği sebebiyle uzun yıllar tekne yapım merkezi olarak topraklarında barınan her medeniyeti zenginleştirmiştir. Ayrıca başta şimşir ve ceviz ağacı olmak üzere yöreye has çekici denilen oyma süs eşya yapımıyla ün kazanmıştır.

Bu önemli tarih kenti Amasra'nın yetiştirdiği bir ilim adamı olan Prof. Dr. Semavi Eyice, 250 yıl öncesine dayanan bir geçmişle Amasra'nın köklü Eyiceler Ailesinin beşinci kuşak temsilcisi olarak Türkiye'nin ilk Bizans sanat tarihçisi, aynı zamanda Amasra'nın tarihî eserlerini Türkçe yayınları ile ilk tanıtan ilim insanı olmuştur. Semavi Eyice, çocukluk ve gençlik dönemi olan 1930-40 yılları arasında yaz tatillerini Amasra'da geçirmiş, böylece bölgeyi ve bölgenin tarihini yakından tanıma imkânı bulmuştur. Bu araştırma-inceleme makalesinde Eyice Dayı ile Amasra'da başlayan Eyiceler ailesinin tarihî serüveni ilk defa gün yüzüne çıkartılarak Amasra'nın değerleri ve Semavi Eyice'nin Amasra'ya dair yazı ve özel anlatılarından istifade edilerek, Amasra'ya ve Amasra'nın tarihî eserlerine dair kaynakça verilmeye çalışılmaktadır.

Anahtar kelimeler: Bartın, Eyiceler, Semavi Eyice, Amasra, Küçük Liman, Büyük Liman, Sanat Tarihi.

---

¹ TDV İslam Araştırmaları Merkezi, Sanat Tarihçisi, sema.dogan@isam.org.tr, ORCID Numbers: [0000-0001-7609-3598](https://orcid.org/0000-0001-7609-3598)

Bu makale İntihal.net sistemi tarafından taranmıştır.

Gönderim Tarihi: 26 Kasım 2023

Kabul Tarihi: 18 Aralık 2023

Erişim Tarihi: 30 Aralık 2023

Abstract

Amasra, a district of Bartın, is a harbour town that has existed in Roman, Byzantine, Genoese and Ottoman periods since ancient times. Due to the richness of its natural cover, it has enriched every civilisation sheltering in its lands as a boat building centre for many years. In addition, it has gained a reputation for the production of carved ornaments, especially boxwood and walnut wood, which are unique to the region.

Prof. Dr. Semavi Eyice, a scholar raised by this important historical city of Amasra, was the first Byzantine art historian of Turkey as the fifth generation representative of the deep-rooted Eyice family of Amasra with a history dating back 250 years, as well as the first scholar to introduce the historical monuments of Amasra with Turkish publications. Semavi Eyice spent his summer holidays in Amasra between 1930-40, his childhood and youth, and thus had the opportunity to get to know the region and its history closely. In this research-examination article, the historical adventure of the Eyice family, which started in Amasra with Uncle Eyice, is brought to light for the first time and the values of Amasra and Semavi Eyice's writings and special narratives about Amasra are used to give a bibliography of Amasra and Amasra's historical monuments.

Keywords: Bartın, Eyiceler, Semavi Eyice, Amasra, Small Harbour, Big Harbour, Art History.

Extended abstract

Amasra is a district of Bartın province and is an important harbour town that has existed throughout history during the Roman, Byzantine, Genoese and Ottoman periods. This region is known for its rich natural resources and has been used as a boat building centre for many years and has been home to various civilisations. It is also famous for its carved ornaments, especially using local materials such as boxwood and walnut wood.

Prof. Dr. Semavi Eyice, an important scholar from this city, is known as Turkey's first Byzantine art historian who studied the history of Amasra in depth. He is also the first scientist to introduce the historical artefacts of Amasra in Turkish publications. Semavi Eyice is an important figure who was born in Amasra and is the fifth generation representative of the deep-rooted Eyice family.

Semavi Eyice, who spent his childhood and youth in Amasra between 1930-40, spent his summer holidays in this region and had the opportunity to get to know the region closely and to study the history of the region. In this article, the historical adventure of the Eyice family, which started with Uncle Eyice, is discussed in detail, and Semavi Eyice's writings and personal narratives about Amasra are used to provide information about the cultural values and historical artefacts of Amasra.

1. Amasra ve Eyiceler'in Özgeçmişi²

Günümüzde iç ve dış turizmde dinlenme kasabası olarak önemli bir yeri olan Amasra, aslında Karadeniz'in kıyısında doğal güzelliklerinin yanı sıra topografik özellikleri olan küçük, tarihî bir liman kasabasıydı. Önceleri, ortasından bir derenin aktığı düzlükte kurulan şehir, Bizans ve Cenova dönemlerinde kale içine kapanmış ve Türkler tarafından fethedilinceye kadar varlığını bu şekilde sürdürmüştür. Sonraları kale dışında da yerleşim gelişmişse de dış dünyaya tamamen kapalı bir hayat süren kasaba, zamanla unutulmuş bir duruma gelmişti.

Akdeniz kıyılarından Karadeniz sahillerine kadar yaptığı geziyi kitap haline getiren bir Alman gazetesinin İstanbul muhabiri olan Von der Nahmer (1862-1919), seyahatnamesinin son bölümünde yer verdiği Amasra'yı adeta "uyuyan güzel" efsanesiyle özdeşleştirerek, uyku halinde bir kasaba olduğunu kaydetmektedir (Eyice, 1965: s. 58-59). Tarihe şahitlik eden izlerin yer aldığı bu küçük kasaba o yıllarda kendi halinde, son derecede sakin ve sanki dünyadan uzaktır. Ancak I. Dünya Savaşı yıllarında burada bir askeri birliğin yerleşmesiyle canlanmış, fakat savaştan sonra tekrar eski haline dönmüştür. Cumhuriyet'in ilk yıllarında Amasra'nın batısındaki Tarlaağzı Kömür Ocağı yeniden işletilmeye başlanmasıyla tekrar canlanmışsa da bu canlılık da uzun sürmemiş, 1930'lu yıllarda Amasra tekrar uyku haline geçmiştir.

Tam da bu yıllarda, 9 Aralık 1922'de İstanbul Kadıköy'de anne ve babası Amasralı bir ailenin iki çocuğundan biri olarak dünyaya gelen Semavi, yedi-sekiz yaşlarındadır. İlerleyen yıllarda Bizans sanat tarihçisi olarak tanınacak olan Semavi'nin, çocukluk ve gençlik yılları Kadıköy'de geçse de Amasra ile bağıını hiç koparmamıştır. Semavi Eyice aileden beşinci kuşak bir Amasralı olarak, Eyice soyunun 250 seneyi aşkın bir süre önce yaşayan Eyice Dayı'nın en büyük oğlu Hacı Ali'den inen Mustafa Efendi'nin torunudur.

Semavi Eyice'nin dedelerinin dedesi olan Eyice Dayı (1750-1830), iki kardeşiyle birlikte İç Anadolu'dan buraya gelmiştir. Eyice Dayı Amasra'ya yerleşirken kardeşlerinden biri Bartın civarında Durnuk Köyü'nde³ kalmış, diğeri de Bartın'a yerleşmiştir. Hatta Bartın'da Çakır Beyler adlı sülale de Eyiceler'den bir kol olup (Doğan, 2013: s. 15), Eyice Dayı'nın kardeşinden devam etmiştir. Eyice Dayı Sultan II. Mahmud'un (ö. 1839) reformlarına karşı çıkmış, o yüzden de başı derde girmiş biridir. Aile arasındaki rivayete göre gerçek adı Mehmet olması muhtemel Eyice Dayı, Bolu'da zindana atılmış ve bir sene sonra orada vefat etmiştir.

² Semavi Hoca ile birlikte çalıştığımız yirmi dört yılı aşan süre içinde dinlediğim çocukluk dönemine ve aile hayatına dair bilgileri de makalenin ilgili yerlerinde kullandım (S. Doğan).

³ Kaya mezarları ile tanınan Durnuk Köyü günümüzde Topluca adıyla değiştirilmişse de yerel halk eski adını kullanmaya devam etmektedir.

Eyice Dayı'nın Hacı Ali, Ahmet Kaptan, Mehmet Kaptan ve çocuklarının en zekisi olduğu söylenen Çakır Kaptan olmak üzere dört oğlu olmuştur. En büyük oğlu olan Hacı Ali (1785-1860) zengin bir bakkal olmanın yanı sıra gemicilikle de meşguldür. 200 altın ile hacca gitmiş ve Amasra'da Küçük Liman kıyısında, altında kayıkhanesi olan çantı tipi, ahşaptan Eyiceler Mescidini inşa ettirmiştir. I. Dünya Savaşı'nda içine asker yerleştirilen mescidin halıları ve diğer bütün eşyaları o yıllarda dede evinin bir odasına toplanmış ve sonrasında anlaşılmayan sebeplerle yıktırılan mescidin arsası da satılarak özel mülkiyete geçmiş, çok sonraları yerine Amasra'nın en ünlü içkili lokantası inşa edilmiştir. Böylece mescit ortadan kaldırılmıştır.

Hacı Ali'nin de Mehmet, Ahmet ve Mustafa adlı üç oğlundan, Semavi Eyice'nin dedesi olan en küçük oğlu Mustafa (Eyiceoğlu, 1840-1927) Amasra'nın yakın köylerinden, Karadeniz kıyısındaki Çakraz Köyü'nden Hatice Hanım (ö. 1949) ile evlenmiş ve 1880-1890 yılları arasında oğullarına iyi bir eğitim, iyi bir gelecek imkânı sağlamak maksadıyla eşini ve çocuklarını alarak İstanbul'a göç etmiştir. Önce Amasra'dan gelenlerin yerleştiği Cibali'de, sonrasında da Unkapanı'nda Yavuzer Sinan Mahallesinde bir eve yerleşmiştir. Artık Amasra'nın köklü bir geçmişi olan Mustafa Eyiceoğlu (Şekil 1) ailesinin hayatı İstanbul'da şekillenmeye başlamıştır. Hayatının son zamanlarında Mustafa Efendi, memleketi Amasra'ya dönmüş ve orada vefat etmiştir.

Semavi Eyice dedesini, “Beyaz sakallı, çok sert, çok aksi bir ihtiyardı. Gayet otoriter biriydi. Çok iyi ahşap işi yapan bir ustaydı. Elinden marangozluk işleri çok iyi geldiği için o evin içinde birçok öteberi yapmış, hatta torunlarım burada sallansın diye evin ahşap tavanındaki kirişlere özel salıncak kancaları yapmıştı” diyerek anlatır.

Mustafa Efendi'nin Mehmet Kâmil, İzzet Şükrü ve Halit adlarında üç oğlu vardır. Mehmet Kâmil Heybeliada Bahriye Mektebi'nde okumuş ve sınıf üçüncüsü olarak mezun olmuştur. İzzet Şükrü Tıp Fakültesi, Halit de yine Bahriye Mektebi'ni bitirmiştir. Böylece Mustafa Efendi'nin arzu ettiği gibi bütün çocukları okuyup meslek sahibi olmuşlardır. İki oğlu subay, biri de doktordur.

Mustafa Efendi'nin en büyük oğlu olan Mehmet Kâmil subay çıkar çıkmaz I. Dünya Savaşı yıllarında Hatice Hanım'la (ö. 1968) (diğer adı Sabiha) evlenmiş, babasının aksine Kâmil Bey Anadolu yakasında dönemin modern bir semti olan Kadıköy'de yaşamayı uygun görmüş ve Yel değirmeni Çınar Sokak'ta (bugün Düz Sokak) üç katlı bir ev satın almıştır. Kâmil Bey'in iki oğlundan biri olan Semavi (Eyice) (Şekil 2) yirmi yaşına kadar bu evde, çok kültürlü bir muhitte yetişmiştir.

Deniz subayı olan Kâmil Bey, kıdemli yüzbaşı (kolağası) (Şekil 3) olarak emekli olduktan sonra da hep denizle ilgili işlerde çalışmıştır. 1926 ve 1927 yıllarında tersane müdürlüğü yapmak üzere Van'a gitmiş, döndükten sonra İstanbul'da Liman İşletmesi'nde görev almıştır. 1928-1929 yıllarında Avrupa'da kalmış, ardından Mısır Hidivi Abbas Hilmi Paşa'nın yatının birinci kaptanlığını yapmış, 1930'lara doğru Mısır'dan ayrılıp İstanbul'a dönmüştür. 1930 yılında Ulaştırma Bakanlığı'nın kurduğu Yüksek Denizcilik Okulu'na öğretmen olarak atanmış, 1949'da ikinci emekliliğine kadar on dokuz sene burada "gemi seyri" (navigasyon) ve matematik öğretmeni olarak görev yapmıştır.

Oldukça aktif bir kişiliğe sahip olan Kâmil Bey, ikinci emekliliğinden sonra da boş durmamış, açık deniz kaptanı olarak görev yaptığı için zaman zaman Amerika'ya, Kanada'ya ve çeşitli Avrupa ülkelerine giden gemilerde hayatının sonuna kadar görev almış, 22 Eylül 1955'te vefat etmiştir. Denizciliğin önemli eğitimlerinden olan pusula tashihinde uzman olan Kâmil Bey'in yazdığı üç kitabı mevcuttur. Bir tanesi liseler için hazırladığı *Düzlem ve Küresel Trigonometre* adlı kitabı, diğer ikisi de gemi idaresiyle ilgili olup biri *Navigasyon* adlı kitaptır.

Kâmil Bey'in 1917 yılında dünyaya gelen oğlu, Semavi Eyice'nin ağabeyi Ali Suavi (Şekil 4) Almanya'da gemi-makine mühendisliği eğitimi almış, Türkiye'ye döndüğünde Deniz Yolları'nın fabrikalarında çalışmış, bir müddet İstinye Tersanesi'nde müdür, sonra da Yıldız Teknik Üniversitesi'nde öğretim görevlisi olarak hizmet etmiştir. Bu arada Zonguldak Teknik Üniversitesi'nin kuruluşunu da gerçekleştirmiştir. Ali Suavi'nin yayınlarından en bilineni, uzmanı olduğu *Buhar Turbinleri* hakkındaki kitabıdır. Ayrıca *Isı Ekonomisi*, *Gaz Turbini Tesisleri*, *Buhar ve Gaz Turbinli Gemi Tesisleri*, *Termik Tesislerde Ölçme ve Terimler* de diğer yayınlarıdır. Mehmet adında bir oğlu olan Ali Suavi, Ocak 1993 tarihinde İstanbul'da vefat etmiştir.

Mustafa Efendi'nin ortanca oğlu Doktor İzzet Şükrü, askeri doktor olarak mezun olmuşsa da askerlikten ayrılıp hayatının sonuna kadar sivil olarak çalışmıştır. İffet ve Melahat adında iki kızı vardır.

Mustafa Efendi'nin en küçük oğlu Halit (ö. 1964) bahriye albayı olarak emekli olmuştur. İki oğlu olan Halit Bey'in büyük oğlu Deniz Kuvvetleri'nin altıncı komutanı Oramiral Celal Eyiceoğlu'dur (1914-1983).

Semavi Eyice'nin anne tarafından dedesi de Denizci soyadıyla Amasra eşrafından Hacı Nuriler'den Hacı İbrahim Kaptan (Şekil 5), ananesi de Hatice Hanım'dır. Gemileri olan ve aynı zamanda tüccarlık da yapan, Yemen'e seferleri döneminde hacca da gittiği için "hacı" olarak

anılan İbrahim Kaptan 1946 veya 1947’de vefat etmiştir. Ailenin Hacı Nuriler adıyla yaptırdıkları mescit de Eyiceler Mescidi gibi günümüze ulaşmamıştır. Lahitten kuyusu olan mescidin yıkılmasıyla buranın da yerine içkili lokanta yapılmıştır. Hacı İbrahim Kaptan’ın üç oğlundan biri kaybolmuş, biri oldukça erken yaşta vefat etmiştir. Diğer oğlu da I. Dünya Harbi’nde bahriye askeri olarak hastalanmış, Deniz Hastanesi’nde ölmüştür. Böylece Amasralı bu aile sona ermiştir.

2. Eyice’nin Amasra Serüveni ve Akranları ile İlişkileri

Semavi Eyice her ne kadar İstanbul Kadıköy doğumlu olsa da denizci bir ailenin ve çevrenin içinde yetiştiği için denizi sevmiş ve zaman zaman çeşitli deniz araçlarını da kullanmıştır. Henüz ortaokul çağlarında iken babasının öğrencilerine gemilerdeki pusula ile yer tayini hesaplarını öğrettiği tatbikatlara katılmış olması da bütün Marmara kıyılarını ve İzmir’e kadar Ege kıyılarını dolaşmasına vesile olmuştur. Ata diyarı Amasra ile bağlantısını da hiç koparmayan Semavi Eyice, bu tarihî kasabayı çocuk yaşlarından itibaren tanıma, gözlemlenme ve inceleme fırsatı bulmuştur.

Ailesi 1930-40 yılları arasındaki yaz aylarında Semavi’yi, ağabeyi Ali Suavi ile birlikte denizden faydalanması için birkaç aylığına Amasra’ya gönderirler, tatilini bu kasabada teyze dedikleri Esmâ Özge’nin evinde geçirmelerini sağlarlardı. Çocukları olmadığından daha çok ilgi gösteren Esmâ Teyze’nin, özel şirketlerin gemilerinde kaptanlık yapan eşi Hasan Kaptan, aynı zamanda Bartın adlı vapurun da sahibi idi. S. Eyice’nin, “Teyzemin ve eniştemin evi hükümet binasından iskeleye giden yolun sağ tarafında üç katlı adeta bir İstanbul konağını andıran ahşap büyük bir evdi. Odalarında yüklük dolapları olan her odada bir ocak bulunan, pencereleri kafesli bu evin odalarında çepeçevre sedirler vardı ve her gece yüklükten çıkarılıp yerlere serilen yer yataklarında yatılırdı” şeklinde tarif ettiği, yaz tatilini geçirdiği ev, 1968’de Amasra’ya zarar veren depremde tamamen yıkılıp ortadan kaldırılmıştır (Eyice, 2000: s. 2). Esmâ Teyze’nin evlatlığı olan Ayşe Hanım da vefatına kadar Semavi Eyice’nin Amasra ile bağını kuran kişi olmuştur.

Semavi Eyice (Şekil 6) gibi tatillerini Amasra’da geçiren, çeşitli okullardan gelen değişik yaşlarda gençler de yaz aylarında bir araya gelirlerdi. Bu gençler Amasra’nın yerleşik halkının veya burada görev yapan ailelerin çocukları ya da torunları idi. Eyice’den birkaç defa dinlediğimiz Amasra’daki çocukluk arkadaşları, “İçlerinde Ethem Ağa ailesinden Muhyittin ile Âgâh, bilgi ve el işi ustalığı ile hayret verici Kemal, Amasra’da maden memuru görevlisinin oğlu Sabahattin, Hacı İbrahim Kaptan’ın torunu Adil, Osmanlılar ailesinden Fuat ile Sabahattin, Zonguldak’tan gelip aralarına katılan Esat Cafer, ağabeyim Suavi, daha samimi arkadaşım olan

akranım Osmanlılar ailesinden Nevzat, Ethem ağalarından Fethi, Ahmet Kaptan'ın oğlu Galip. Büyük Liman'a bakan evde annesiyle yaşayan Fikri. O tarihlerde Amasra'nın en güzel kızına âşık olan Fikri hiçbir vakit muradına eremedi. Kuleli'de okuyan ve sonra korgeneralliğe kadar yükselen Mithat da pek aramıza katılmayanlardandı.”(Eyice, 2001: s. 4). Bunlar Semavi Eyice'nin o yıllarda birlikte vakit geçirdiği arkadaşlarından hatırına gelen başlıca isimlerdi.

Bu çok sayıda akran genç o günün Amasra şartlarında her gün bir araya gelerek daha çok denize girerek vakit geçirirlerdi. Bazen atlarla ve eşeklerle bazen bisikletlerle gezintiye çıkarlar, Amasra'nın o zamanların meşhur su kaynakları olan bol yeşillikli mesirelerinde, kır kahvelerinde piknik yaparlardı. Bazen de içlerinden birinin getirdiği portatif gramafonla plak dinleyerek vakit geçirirlerdi.

Semavi Eyice'den hoş bir çocukluk hatırası olarak dinlediğim, yine böyle bir yaz günü Amasra-Bartın yolu kenarındaki lezzetli suyu ile meşhur Asker Suyu denilen kaynağın başında, Roma döneminden kalan ve halkça Kuşkayası denilen bir kayanın (anıt) içinden çıkan bu suyun gölgesinde yaptıkları piknikti. Gençler burada kuzu çevirmeye karar verirler. Kuzu kesilir, ağaçtan yapılan şişlere takılarak çevrilir, dışı yanmış içi ise yenemeyecek durumda olan bu kuzu bol suyun yardımıyla yenir ve gün tamamlanır. Hatta o an bir fotoğrafla da ölümsüzleştirilmiştir (Şekil 7). Kim bilebilir ki o küçük çocuk poz verdiği o tarihî Roma anıtını yıllar sonra bir ilim adamı olarak hem dünyaya hem Türkiye'ye tanıtacaktır. Heykelin bir yanında oturan Semavi Eyice, diğer yanında ayakta duran gruptaki gençlerden Esat Cafer'dir. O gezi dönüşünde Eyice küçük bir kaza da geçirir; Bartın'a giden bir otomobil ile Eyice'nin bindiği at çarpışır, fakat herhangi bir yaralanma olmaz.

Gençler yine bir başka yaz tatilinde Amasra'da bir araya geldiklerinde, kısıtlı imkânlarıyla, deniz eğlencesinin dışında farklı bir faaliyette bulunmak isteyerek Amasra'da bir müsamere vermeyi tasarlarlar. “Yarım Osman” adındaki millî bir piyese karar vererek bütün yazı piyes hazırlıklarıyla geçirirler. Semavi Eyice'ye de “Gemiciler” adında uzun bir şiiri okuma görevi verilir. Küçük Liman tarafında kurulan bir sahnede bir gece bu piyes sahneye konur ve bütün seyircilerden de bir ücret toplanır. Toplanan bu para ile Amasra'ya bir hayır işi yapılması düşünülerek su ihtiyacını kuyulardan sağlayan kasabanın suyu en makbul ve en işlek kuyusu olan “Bakkal Kuyusu”na bir tulumba takılır. Amasra'daki böyle bir gösteri çalışması ne yazık ki tek kalır ve bir daha tekrarlanamaz.

3. 1930-40 Yılları Arasında Amasra'da Çalışma Hayatı ve Sosyal Yaşam

Karadeniz kıyılarının en güvenilir sığınak limanlarından biri olan Amasra ve çevresi, İlkçağ'dan beri şöhret bulan ormanlarıyla gemi yapımında merkez konumundadır. Halk geçimini gemi yapımından ve deniz ürünlerinden sağlamaktadır. Fakat uyku halindeki yıllarda kasabada gemi yapımı durmuştur. Roma döneminden beri gelen ağaç oyma eşya yapımı da diğer bir geçim kaynağıdır. Kendine has tekniği ile “çekici” denilen ustalar “sıra dükkânlar” denilen, Büyük Liman ile Küçük Liman arasındaki sokakta yer alan atölyelerde sanatlarını icra etmişlerdir. Çekiciler el tezgâhında torna yaparak şimşir ve ceviz ağaçlarından, başta havan olmak üzere çeşitli süs eşyaları ve sofraya altı, beşik, çocuk salınacağı gibi eşyalar yaparlar, bunları buraya mahsus bir boyama ile şeritler halinde renklendirirlerdi (Eyice, 2000: s. 2).

1940'lardan sonra bu sanat bütünüyle kaybolmuş daha ziyade turistik eşya yapımına devam edilmiştir. Bir süre Zonguldak Kömür Ocakları'nda işçilerin kullanacağı kazmaların ve küreklerin sapları da burada yapılıp demetler halinde ocaklara gönderilmiştir. XIX. yüzyılın sonlarına kadar çalışır durumda olan ağaç gemi tezgâhları da aynı şekilde zaman içinde yok olmuş, unutulup gitmiştir. Amasra'da artık gemi yapılmaz olduğundan buradan yetişen birkaç kaptan da İzmir'e veya İstanbul'a göç ederek hayatlarını oralarda devam ettirmişlerdir. Halkın büyük şehirlere göç etmesi ve meslek sahibi olan gençlerin gittikleri yerlerde yetiştirilmeleri de Amasra'nın unutulmuşluğunu daha da pekiştirmiştir.

Dış dünya ile esas bağlantısı deniz yoluyla olan Amasra'ya haftada bir veya iki defa uğrayan ve ancak limanda yalnız yolcu alıp vermek üzere birkaç saat kalan İnebolu Postası vapurlarından başka hiçbir canlılık olmamıştır (Eyice, 2001: s. 2). Ancak 1930'lu yıllarda Bartın'la bir karayolu bağlantısı olmakla beraber düzenli bir araç gidiş-gelişi de bulunmamaktadır. Yaz aylarında seyrek olarak denize girmek için ev kiralayarak, Zonguldak ve bilhassa Bartın'dan gelenler olurdu ki bunların birçoğu Amasra'nın yerli Müslüman halkına nazaran daha çok zengin Rumlardan oluşmaktaydı.

Amasra'ya kayıtlı tek otomobil Osmanlı ailesinden bir ferdin getirdiği “Singer” marka araba, çok kısa bir süre çalıştıktan sonra bir kenara çekilmiştir. Ardından Semavi Eyice'nin dedesi Hacı İbrahim Kaptan İstanbul'dan hurda iki otobüs alıp getirmişse de bunlar da işe yaramamıştır. Ancak yıllar sonra Gömülü Ali adındaki bir girişimci tarafından getirilen kullanılmış bir araba ile uzun yıllar Amasra'nın Bartın ile bağlantısı sağlanmıştır (Eyice, 2001: s. 2).

Genel bir eğlence hayatı da olmayan Amasra'da önceleri herhangi bir eğlenme yeri veya içkili bir mekân da mevcut değildir. Böyle yerler çok sonraları ortaya çıkmıştır. Amasra'nın yaşlı

erkekleri bütün günlerini Büyük Liman'da mevcut iki kahvede oturarak geçirmekte, yalnız bir balık akını geldiği öğrenildiğinde kahvehanelerde işsiz olarak oturan erkekler hemen sandallarla balığa çıkarlardı. Esas eşrafın toplandığı kahvehane şimdiki belediyenin yerinde olan hastane bahçesiydi.

I. Dünya Harbi yıllarında Amasra'da askeri birlik varken burada altı kâgir üstü ahşap köşk biçiminde küçük bir hastane binası yapılmış, fakat garnizon kasabadan ayrıldıktan sonra bu bina muhtarlık olmuştur. Eski yapılardan çıkarılmış hatta bir kısmı işlenmiş taşlardan duvarla çevrili çok güzel ve bakımlı bahçesi kasabanın ileri gelenlerinin toplanıp sohbet ettiği mekân haline gelmiştir. Burada oturanlar arasında *Bartın Gazetesi*'nin kurucusu merhum Cemal Alişoğlu, onun "Amasra'nın kök ihtiyarı olarak" tarif ettiği Semavi Eyice'nin dedesi Hacı İbrahim Kaptan, Ethemağaları ailesinden Celil Bey, Amasra'ya uğrayan vapurların acenteliğini yapan Haydutoğlu Hakkı Bey ve kasabaya bazı işler için uğrayan Türk veya yabancı misafirler yer alırlardı (Eyice, 2001: s. 2). Arada bir Zonguldak'tan, Bartın'dan uğrayan idareciler veya tüccarlar da yine burada toplanırlardı. Bu bahçede bir başka özellik de yaz aylarında binanın ahşap üst katına çıkan dış merdivenin altında perde gerilerek karagöz oynatılması idi. Amasra'ya uğrayan gezgin hokkabaz veya karagöz ekipleri orada marifetlerini ve oyunlarını sergilerlerdi. 1930-40 yılları arasında Amasra'da sinema olmadığından bütün eğlence hayatı sadece bundan ibaretti.

Ancak Amasra'nın belli başlı ailelerinin hanımları, kızları ve erkekleriyle bilhassa yaz aylarında gittikleri yerler vardı ki buralarda piknik yapılır ve gece yarısına kadar oturulurdu. Bunlardan bir tanesi eskiden yapılmış ve daha kısa olan mendireğin ucuydu. İkinci mesire ise Küçük Liman'a hâkim tepenin eteğindeki bir düzlüktü. Burası "kaptan mektebi" olarak başlanıp yarım kalan ve bugün müze olan binanın önündeki düzlüktü. Bu iki yerin dışında daha zevkli bir mesire ise kayaların arasından iyi bir suyun fişkırdığı Felengit denilen çakıllı kıyı parçası idi. Fakat daha ileride sandallarla gidilip piknik yapılan, ulu ağaçların gölgelediği ve su değirmenlerinin seslerinin duyulduğu Değirmenağzı diğer bir tabiat köşesiydi (Eyice, 2000: s. 2).

Amasra'nın yetişkinleri pek denize girmezlerdi fakat yine de hanımların denize girmeleri için iki yer seçmişlerdi. Birincisi, Büyük Liman'ın en dip ucunda kömür işletmeleri kampının olduğu yerde daha İlkçağda büyük kayaların yığılması sonucu yapılmış bir mendireğin arkasıydı. Buraya Malazlar denirdi. İkinci yer ise *Kefaser* adı verilen, Küçük Liman'da mevcut bir tepenin dibiydi ki bu da bir kayanın gizlediği bir köşe olduğundan hanımlar buralarda

gözden ırakta denize girerlerdi. Amasra gençlerinin en büyük deniz eğlence merkezi ise bir kazazede gemi olurdu. 1930-1931 yılı kışında Karadeniz’de meydana gelen şiddetli bir kasırgada, eski Osmanlı Parlamentosu’nda Lazistan mebusu olan Suudi Bey’in, 1866’da İngiltere’de posta vapuru olarak inşa ettirdiği fakat daha sonra kömür şilebine dönüştürülen Türkiye’nin en eski yük gemisi olan “Rize” Büyük Liman’da karaya vurmuştur. 1942-43 yıllarına kadar Amasra Limanı’nda kalan “Rize” (Eyice, 2001: s. 4) gençlerin denize dalma ve atlama merkezi haline gelmişti.

Amasra’da o yıllarda sebze meyve de her evin sahip olduğu bahçeden sağlanırdı. Doğal güzellikleri ve tarihin birçok safhasından izler taşıyan bu küçük kasabanın en büyük sıkıntısı evlerin bulunduğu kale içinde herhangi bir su kaynağı bulunmamasıydı. O sebeple karpuz kavun yetişmediğinden ancak çevre köylerden her hafta getirilen ürünlerle kurulan pazardan temin edilirdi. İnsanların su ihtiyacını karşılamak üzere iki yerde kuyu açılmıştı. Bizans çağında da Türk döneminde de halk suyunu bu umumi kuyulardan taşıyarak sağlıyordu. Bir tanesi Küçük Liman tarafındaki “iç kuyu”, ikincisi de Büyük Liman tarafında kale kapısının az aşağısında bulunan Büyük Liman kuyusu idi (Eyice, 1965: s. 10-11).

Amasra, Türk döneminde özellikle XIX. yüzyıldan itibaren Amasra Kalesi dışında iki liman arasında yeniden inşa kurulma aşamalarında daha başka umumi kuyular da açılmaya başlanmıştır. Bunların en ünlüsü Bakkal Kuyusu idi. Bu kuyulardan biri, Eyiceler Mescidinin yanında, diğeri de Hacı Nuriler Mescidinin önünde bulunurdu. Bir de Tomaç Kuyusu vardır. 1960’lı yıllarda şehre borularla su getirilene kadar halk bu kuyulardan su ihtiyacını karşılamıştır. Ayrıca bazı evlerin bahçelerinde de özel kuyular açılmıştır ki bunlardan biri de Semavi Eyice’nin dedesi Mustafa Efendi’nin bahçesinde bulunanı idi (Eyice, 2001: s. 3).

Amasra’nın biri Büyük Liman diğeri Küçük Liman tarafında olmak üzere sadece küçük iki de bakkal dükkânı vardı. Kasap dükkânı olmadığından bazı günlerde kesilen hayvanlar meydanda bir ağaca asılarak burada parçalanır ve satılırdı. Şimdiki gibi ekmek fırınları da olmadığından ekmek ihtiyacı evlerdeki ocaklarda kızdırılan saç üzerinde pişirilen ve “katlaç” (Eyice, 2001: s. 2) denilen mısır ekmeğinden sağlanır veya bazı evlerin bahçelerinde yapılmış çok ilkel fırınlarda pişirilirdi.

4. Semavi Eyice’nin Amasra ile İlgili Yayınları

Amasra'nın 1930-40 yılları arasındaki yaşantısına, Semavi Eyice'nin meraklı ve dikkatli bir çocuk olarak hafızasına kaydettiği ve sonrasında ilmî araştırmalarıyla da desteklediği bilgiler ışığında tanık oluyoruz.

Tarih boyunca Amasra'dan geçen ve burası hakkında bazen az bazen tekrar bilgiler veren hayli yabancı seyyah olmuştur. Fakat Amasra'yı başlı başına tarihi, halkı, geçim kaynakları, sanatları, doğal güzellikleri, tarihî eserleriyle tanıtımını bir Türk olarak yine kendi topraklarından yetişmiş, yaşadığı toprakların medeniyetine, kültürüne, tarihine sahip çıkmayı kendine ilke edinmiş bir ilim adamı, bir sanat tarihçisi Semavi Eyice yapmıştır. Eyice neredeyse herkesin denizci olduğu bir ailede yetişmesine rağmen tarihî eserlere merakı ağır basmış ve 1943 yılında Galatasaray Lisesi'nden mezun olduktan sonra aynı yılın Ekim ayında Arkeoloji ve Sanat Tarihi okumak üzere Almanya'ya gitmiştir. 1944'te Viyana, 1944-45 yıllarında Berlin üniversitelerinde iki dönem öğrenim görerek 1945'te İstanbul'a dönmüş, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Kürsüsünde eğitimine devam etmiştir. 1948 yılında "İstanbul Minareleri" konulu teziyle lisans eğitimini tamamlamış, aynı yıl aynı kürsüde asistanlığa başlamıştır.

Eyice çocukluğu ve gençliği boyunca yaz aylarında tanıklık ettiği, Amasra'nın tarihine, kültürüne ve eski eserlerine dair zaman içindeki eksilmeleri, yok oluşları, uğradığı hasarları, bizzat takip ederek edindiği bilgi, belge ve izlenimlerini artık alana sahip bir kimlikle yayımlamaya başlar. Memleketi Amasra'ya dair ilk yazısını 1951 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü'nde asistanlığı yıllarında, dedesi Hacı İbrahim Kaptan'a ithafla kaleme aldığı "Amasra'ya Dair" (*TOK Belleteni*, 111, s. 20-25) başlıklı yazısıyla yapmıştır. Küçük çaptaki bu yazı ayrıca ayrı basım olarak da yayımlanmıştır. Amasra'nın tarihçesine dair neredeyse özet mahiyetinde umumi bir yazıdır. Aynı yıl Amasra'nın Büyükkadası'ndaki bir Bizans kilisesine dair kapsamlı bir araştırmasını da yayımlamıştır. İlginçtir ki Amasra'ya uğrayan hiçbir seyyah, Bartınlı mühendis Avramis ve Amasra'yı ziyaret eden daha birçok yabancı Büyükkada'ya çıkmaya, buradaki yapı kalıntılarını yakından görmeye lüzum görmemiştir. 1936'da ortaya çıkarılan bu kalıntılar ne yazık ki 1937 yılında defincilerin gazabından kurtulamamıştır. 1938 Ağustosunda Semavi Eyice, Büyükkada'yı bizzat ziyaret etmiştir. Bu notlarını Amasra'ya 1949 yılı Temmuzunda sanat tarihi asistanı olarak yaptığı ziyaretinde profesyonel anlamda elde ettiği araştırmalarıyla birleştirmiştir. "Amasra Büyükkadasında Bir Bizans Kilisesi" adlı makalesini Türk Tarih Kurumu *Belleten*'inde Fransızca bir özetle, eserine sahip çıkan bir Amasralı ve sanat tarihçisi olarak kayda geçirmiştir (XV/60 [1951], s. 469-491).

1952 yılında Semavi Eyice Arif Müfit Mansel başkanlığında katıldığı Side kazıları sonrasında “Side Bizans Devri Eserleri” adlı çalışmasıyla artık doktor unvanını almıştır. Aynı yılın sonunda Amasra’nın sahip olduğu ve daha önce neşredilmemiş, Amasra’nın Türkler tarafından fethiyle Fatih Sultan Mehmed’in hayratı olarak camiye çevrilen diğer iki Bizans kilisesini Almanca özetleriyle (“Amasra Kalesinde Fatih Sultan Mehmed II Tarafından Camiye Çevrilmiş İki Eski Bizans Kilisesi”, *TOK Belleten*, 131, s. 12-14) neşreden ilk kişi yine Eyice’dir. Bu yazıyı daha ayrıntılı olarak 1954’te “Deux Anciennes Églises Byzantines de la Citadelle d’Amasra” başlığı ile *Cahiers Archéologiques*’te yayımlamıştır (VII, s. 97-105).

Semavi Eyice 1949 yılı araştırmaları sırasında tespit ettiği, Amasra-Bartın yolu üzerinde Dereağzı’nda, bir evin bahçesindeki bazı Bizans devrine ait eserlerden bir ambon parçasını yine 1952 yılı Haziranında *Ortodoksia* dergisinde yayımlamıştır (“Temakhia tina byzantines epokhes en Amasra”, *Ortodoxia*, s. 88-95 [Τεμάχια τινὰ βυζαντινῆς ἐποχῆς ἐν Ἀμάσρα, “*Orthodoxia*]). Bu parçanın bulunduğu bahçedeki bir diğer mermer levha da, bir yıl sonra, “Amasra’da Cenova Hakimiyeti Devrine Ait Armalı Bir Levha Başlığı” ile yine Fransızca özetleriyle neşredilmiştir (*TTK Belleten*, XVII/65 [1953], s. 27-35; Fransızca özet 36-40). 1953 Haziranında tekrar Amasra’ya yaptığı seyahatte Eyice yazıya konu teşkil eden bu levhanın akıbetini takip etmiş ve Amasra Müzesi’ne nakledildiği (Doğan, 2015: s. 57) bilgisiyle güvende olduğunu bizlere ulaştırmıştır. Amasra’nın kale duvarlarında ve kapı üstünde mevcut birçok armayı da toplu halde İtalyanca olarak çok sonraları “I blasoni genovesi di Amasra” başlığı ile *Quaderni di Istanbul*’da yayımlamıştır (I [1987], s. 5-27).

1954 yılı yazında Kâmran Yalgın ile evlenen Semavi Eyice, 1955’te “İstanbul’da Son Devir Bizans Mimarisi” başlıklı takdim çalışmasıyla doçent olur. Eyice aynı yıl, hakkında ilk defa 1784 yılında Karadeniz’de inceleme gezileri neticesinde bir yabancının, Fransız mühendis André-Joseph de Lafitte-Clavé’in bilgi verdiği (Eyice, 1965: s. 44; Kaçar et al., 2012: s. 70-73), sonrasında 1836’da William Francis Ainsworth’un yanında iki yardımcısıyla Amasra’ya ilk defa kara (dağ) yolunu kullanmaları neticesinde gördükleri anıtı daha ayrıntılı anlatımları (Eyice, 1965: s. 47), bilinen en eski vesikalar olan, 1847’de Xavier Hommaire de Hell’in beraberindeki ressam Jules Laurens’in resimleri (Eyice, 1965: s. 50), 1886’da Amasra’yı etraflı surette inceleyen son seyyah Albay Walther von Diest’in beraberindeki heyette fotoğrafçı olan Teğmen Prens von Schönaich-Carolath’in yayımlanamayan fotoğraflarıyla 1896’daki ayrıntılı incelemeleri sonunda Avusturyalı ilim adamı Ernst Kalinka tarafından ilk defa resmi yayımlanan (Eyice, 1965: s. 57, 77), Amasra’nın Roma dönemine ait bir imparator heykeli, iki kitabesi ve bir de ordu kartalından meydana gelen, en bilinen eseri Kuşkayası Anıtı’nı Almanca

olarak kaleme almıştır (“Das Denkmal von Kuşkayası bei Amasra [Paphloganien]”, *İstanbul Mitteilungen*, VI, 109-112).

Amasra'nın eski eserlerinin bazılarında dair ilk olarak Avramis adında Bartın'da mühendis bir Rum tarafından yapılan incelemeler, 1872'de İstanbul Beyoğlu'ndaki Rum Edebiyat Cemiyeti'nin yayınında yer almıştır (Eyice, 1965: s. 77). Semavi Eyice, ilk defa bir Türk olarak, profesörlüğünün ilk yıllarında Amasra'ya dair o güne kadar yaptığı bütün tarihî araştırmalarını toplu halde yetmiş sekiz sayfalık bir el kitabı formatında, 1965 yılında, *Küçük Amasra Tarihi ve Eski Eserleri Kılavuzu* (Şekil 8) başlığı ile Türk Tarih Kurumu Yayınları arasında neşrederek Amasra'nın tarihini, Amasra hakkında söylenen, yazılan her bilgiyi ve notu da kaydederek açığa kavuşturulmamış bir eserini bırakmamış, fotoğraflarla kayıt altına almıştır.

1982'de popüler bir dergide de mevcut bilgileriyle Amasra'nın tarihine dair bir yazıyı görmek mümkündür (“Amasra”, *İlgi*, yıl 16, sayı 34 [Eylül], s. 9-16).

Millî duyguları yüksek olan Eyice, ülkesinin değerlerine sahip çıkan bir anlayışla bütün bu akademik yazılarının yanında, 1999-2001 yılları arasında, çocukluğunda şahit olduğu Amasra izlenimleri ile hatıralarını, sonrasında bir Bizans sanat tarihçisi olarak yaptığı incelemelerini, yörenin köklü bir ailesinin ferdi olma sorumluluğu ile yerel gazetede “Son 70 Yılda Amasra Hatıraları” başlığı ile bir dizi yazı halinde kayda geçirmiştir. Bu gazetede ilk yazısı, “Bartınlı Elçi Halil İbrahim Paşa'nın Kabri” (Eyice, 1999: s. 2), yedinci ve son yazısı “Roma Çağının Bir Şiirinde Amasra ve Çevresi” (Eyice, 2001: s. 2) olmuştur.

Yazımızda sadece Amasra'ya dair çalışmalarını belirttiğimiz Eyice'nin yayınları bunlardan ibaret değildir. Özellikle çocukluktan itibaren fotoğrafladığı ve notlandığı İstanbul'a dair bilgisiyle “İstanbul'un hafızası” olarak anılmayı hak edecek derecede özellikle ve öncelikle başta Türkçe olmak üzere, Fransızca ve diğer dillerde kitap ve 1600'e yakın kitap hacminde makale yayımlamıştır. “İstanbul'u İstanbul yapan sanat eserleri”ni ortaya çıkarmaya çalışmış, savunmuş ve hatta onların yaşatılması için tek başına mücadele etmiştir. Eyice'nin çalışmalarının büyük çoğunluğu, uzmanlık alanı olan Bizans sanatı-tarihi ile İstanbul ve tarihi üzerinde yoğunlaşmış olmakla beraber 1964 yılında “İlk Osmanlı Devrinin Dini-İçtimai Bir Müessesesi: Zaviyeler” başlıklı profesörlük çalışması, uzmanlık alanının Bizans dönemi ile sınırlı olmadığına da ayrıca bir göstergesidir. Osmanlı sınırları içinde kalan topraklardaki Türk eserleri, Türk medeniyeti, Türk mimarisi ve sanatı, Türkiye'ye gelmiş seyyahlar, yazarlar ve ressamlar, seyahatnameler belli başlı çalışma alanını oluşturmaktadır.

Semavi Eyice, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Bizans Sanatı Tarihi Kürsüsünü, 1963'ten 1982'ye dek (kapatılışına kadar) yönetmiş ve 1990 yılında emekli oluncaya kadar İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Arkeoloji ve Sanat Tarihi Bölümüne başkanlık yapmıştır. Fakülte'deki derslerinden başka, yurt içi ve yurt dışındaki üniversitelerde de görev almıştır. Türkiye'nin çeşitli yerlerinde ve yurt dışında bilhassa Balkan ülkelerinde incelemeler ve araştırmalar yapmış, bu arada çok sayıda idari görev üstlenmiştir. Yurt içinde başta Ankara ve İstanbul olmak üzere çeşitli şehirlerde konferanslar verip, kongre ve toplantılardaki bildirimlerinden başka; yurt dışında Bruxelles, Münih, Mainz, Münster, Berlin, Roma, Ravenna, Venedik, Ohri, Bükreş, Selanik, Belgrad ve Washington'da konferanslar vermiş veya bildirimler sunmuştur.

Amasra'nın bu çalışkan ailesinin izlerini bugün de görmek mümkündür. Mustafa Efendi'nin torunu Oramiral Celal Eyiceoğlu'nun adı Büyük Liman'a paralel bir caddede yaşatılmaktadır. Aynı şekilde 2010 yılında Amasra Belediyesi tarafından "Semavi Eyice" adının bir caddeye verilmesinin kararı alınması üzerine, dönemin belediye başkanı Emin Timur'un girişimleriyle Prof. Dr. Semavi Eyice'nin adı Küçük Liman'ın işlek bir sokağına verilmiş, beraberinde Eyice'nin fotoğrafının bir plakaya işlendiği büyük bir anıt ile sokak süslenmiştir (Şekil 9, 10, 11). Böylece bir zamanlar Eyiceler adıyla nam yapan Amasra'nın bu ailesi ve bu ailenin bir ferdinin gün yüzüne çıkardığı Amasra tarihi hep hatırlanacaktır.

Amasra'nın ve Semavi Eyice'nin hayatını konu edindiğimiz bu yazımızda amacımız Eyice'nin gözünden ve hatıralarından Eyice ailesinin soyunu (Şekil 12) ve Amasra'yı bir dönemiyle anlatmak, ayrıca Amasra'ya dair kaynakçasını sunmaktır. Bu vesile ile 28 Mayıs 2018 tarihinde vefat eden Semavi Eyice hocamızı rahmetle anıyoruz.

Kaynakça

Akçaoğlu, Y. & Doğan, S. (2009). *Semavi Eyice Kaynakçası*, Kitapyayınevi.

Doğan, S. (2015). *Prof. Dr. Semavi Eyice Külliyyatı I Türk Tarih Kurumunda Yayımlanmış Çalışmaları*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, s. 57.

Doğan, S. (Ed.), (2013). *Semavi Eyice ile İstanbul'a Dair*, Kültür A.Ş., s. 15.

Erdem, S. E. (2014). *İstanbul'un Yaşayan Efsanesi*, Timaş Yayınevi.

Eyice, S. (1965). *Küçük Amasra Tarihi ve Eski Eserleri Kılavuzu*, s. 10-11, 44, 47, 50-59, 77.

Eyice, S. (2000). "Son 70 Yılda Amasra Hatıraları I", *Bartın Gazetesi*, sayı 3277, s. 2.

Eyice, S. (2001). "Son 70 Yılda Amasra Hatıraları II", *Bartın Gazetesi*, sayı 3280, s. 4.

Eyice, S. (2001). “Son 70 Yıldan Amasra Hatıraları III”, *Bartın Gazetesi*, sayı 3286, s. 3.

Eyice, S. (2001). “Son 70 Yıldan Amasra Hatıraları IV”, *Bartın Gazetesi*, sayı 3287, s. 2.

Eyice, S. (2001). “Son 70 Yıldan Amasra Hatıraları V”, *Bartın Gazetesi*, sayı 3293, s. 2.

Kaçar, M., Zorlu, T., Barutçu, B., Bir, A., Ceyhan, C. O., & Neftçi, A., Karaca, M. (Ed.) (2012). *İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mühendislik Tarihimiz*, s. 70-73.

Ekler

Şekil 1. Semavi Eyice'nin dedesi Mustafa Eyiceoğlu ve babaannesi Hatice Hanım

Şekil 2. Semavi Eyice annesi, babası ve ağabeyi ile

Şekil 3. Semavi Eyice'nin babası Mehmet Kâmil Eyice 1914-15'te Çanakkale Savaşı yıllarında deniz yüzbaşısı üniformasıyla

Şekil 4. Semavi Eyice'nin ağabeyi Suavi sünnet kıyafeti ile Amasra'da dedesinin evi önünde

Şekil 5. Semavi Eyice'nin dedesi Hacı İbrahim (Denizci)

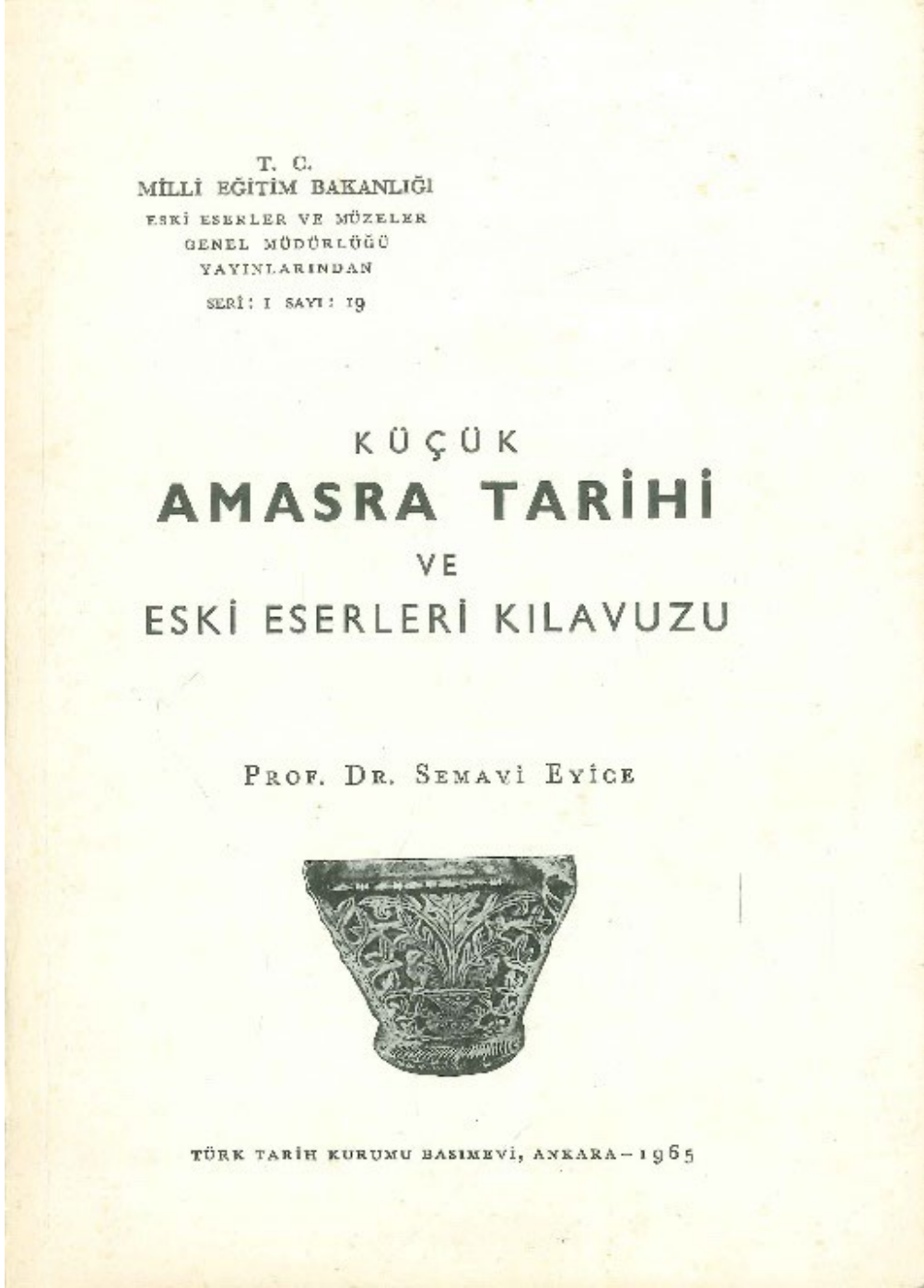

Şekil 6. Semavi Eyice babaannesi ile

Şekil 7. 1934 yıllarında Amasra'nın gençleri
(heykelin yanında oturan Semavi Eyice)-Kuşkayası

Şekil 8. Küçük Amasra Tarihi ve Eski Eserleri Kılavuzu

Şekil 9. 30 Temmuz 2010 tarihinde Semavi Eyice adını taşıyan sokakta büstü ile

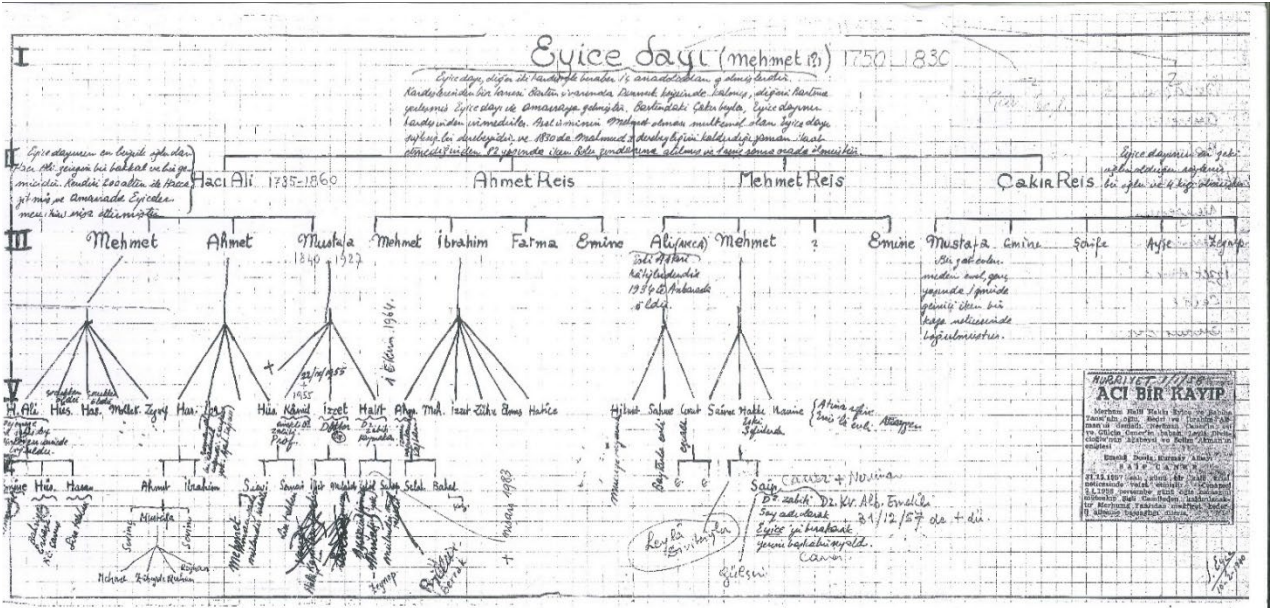

Şekil 10. Prof. Dr. Semavi Eyice Sokağı

Şekil 11. Semavi Eyice büstünün ve sokağının açılış töreni (eşi Kâmran Eyice, yanında Amasra Belediye Başkanı Emin Timur ve törene katılanlar)

Şekil 12. Semavi Eyice'nin kendi düzenlemesiyle soyacağı

Makale Bilgi Formu

Yazar(lar)ın Katkıları: Makale tek yazarlıdır.

Çıkar Çatışması Bildirimi: Yazar tarafından potansiyel çıkar çatışması bildirilmemiştir.

Destek/Destekleyen Kuruluşlar: Bu araştırma için herhangi bir kamu kuruluşundan, özel veya kâr amacı gütmeyen sektörlerden hibe alınmamıştır.

Etik Onay ve Katılımcı Rızası: “Amasra ve Amasralı Semavi Eyice Üzerine Bir Araştırma-İnceleme” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamış, karşılaşılacak tüm etik ihlâllerde “*Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi (SKAD)*” hiçbir sorumluluğu olmayıp, tüm sorumluluk yazarlara aittir.